

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 29 czerwca 2021 r.

Znak: WK-610/1/4/21

Pan
Gabriel Dors
Starosta
Zawierciański

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 20 stycznia 2021 r. do 12 marca 2021 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej za okres od 1 stycznia 2016 r. do 12 marca 2021 r.

Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono w protokole kontroli, podpisanym w dniu 30 kwietnia 2021 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W zakresie gospodarowania mieniem Skarbu Państwa:

- *Do dnia kontroli nie przeprowadzono czynności weryfikacyjnych w zakresie gruntów Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste (oznaczonych jako działki ewidencyjne) wchodzących w skład infrastruktury kolejowej celem ewentualnego zaliczenia tych gruntów do zajętych pod infrastrukturę kolejową nieczynną lub prywatną, a następnie określenia opłaty z tytułu użytkowania wieczystego tych nieruchomości.*
Do dnia 30 grudnia 2016 r. powyższe grunty, jako zajęte pod infrastrukturę kolejową, były zwolnione od opłat z tytułu użytkowania wieczystego na mocy art. 8 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1727 z późn. zm.). Z dniem 30 grudnia 2016 r. zmieniono brzmienie art. 3 przywołanej ustawy o transporcie kolejowym wyłączając, na mocy ust. 2 i ust. 3 tego artykułu, stosowanie zwolnienia gruntów zajętych pod infrastrukturę kolejową od opłat z tytułu użytkowania wieczystego (art. 8) – w przypadku infrastruktury kolejowej, na której zarządca infrastruktury nie dopuścił ruchu kolejowego (infrastruktura nieczynna) i infrastruktury kolejowej wykorzystywanej wyłącznie do realizacji własnych potrzeb jej właściciela lub jej zarządcy innych niż przewóz osób (infrastruktura prywatna).

Do dnia kontroli stosowano zwolnienia od opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego gruntów na podstawie art. 8 ww. ustawy o transporcie kolejowym wobec łącznie 927 działek ewidencyjnych stanowiących własność Skarbu Państwa będących w użytkowaniu wieczystym jednego podmiotu PKP SA – zarządcy infrastruktury kolejowej.

W trakcie kontroli, pismem z dnia 10 marca 2021 r. zwrócono się do zarządcy infrastruktury kolejowej o przedłożenie aktualnych dokumentów potwierdzających faktyczne zajęcie nieruchomości w tym statutu sieci kolejowej oraz złożenie stosownych oświadczeń potwierdzających uprawnienie do korzystania ze zwolnienia z opłat rocznych. Z powyższego wynika, że nie podjęto wystarczających działań w celu weryfikacji prawidłowości zastosowanego zwolnienia ww. nieruchomości z opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntów Skarbu Państwa dla ww. podmiotu, a w przypadku wystąpienia ustawowych przesłanek - ustalenia i naliczenia tej opłaty na lata 2017 - 2021.

Stosownie do art. 162 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.), w toku wykonywania budżetu państwa obowiązują następujące zasady gospodarki finansowej: ustalenie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu państwa następuje na zasadach i w terminach wynikających

z obowiązujących przepisów. W myśl art. 42 ust. 5 ww. ustawy o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania, przy czym na mocy art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r. poz. 2147 z późn. zm.), organem reprezentującym Skarb Państwa w sprawach gospodarowania nieruchomościami jest starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej.

Adekwatnie do art. 23 ust. 1 pkt 2 i pkt 5 przywołanej wcześniej ustawy o gospodarce nieruchomościami, zasobem nieruchomości Skarbu Państwa gospodarują starostowie, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, a w szczególności zapewniają wycenę tych nieruchomości i wykonują czynności związane z naliczaniem należności za nieruchomości udostępniane z zasobu oraz prowadzą windykację tych należności. Zgodnie również z art. 12 ww. ustawy organy działające za Skarb Państwa, są zobowiązane do gospodarowania nieruchomościami w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki.

Zadania w zakresie gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, w tym związane z realizacją dochodów z tytułu użytkowania wieczystego gruntów wykonywali pracownicy Wydziału Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 1

Podjąć działania mające na celu dokończenie weryfikacji zasadności stosowania zwolnienia z opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego wobec nieruchomości gruntowych Skarbu Państwa (działek ewidencyjnych) będących w użytkowaniu wieczystym Polskich Kolei Państwowych S.A., mając na uwadze art. 8 w związku z art. 3 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 1043 z późn. zm.) oraz art. 12 w związku z art. 11 ust. 1, art. 25 ust. 1 pkt 2 i pkt 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r.,

poz. 1990 z późn. zm.), a także art. 42 ust. 5 i art. 162 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305), a w przypadku stwierdzenia braku podstaw zastosowania przedmiotowego zwolnienia, naliczyć opłatę z tytułu użytkowania wieczystego w trybie art. 221 ust. 2 w związku z art. 78-81 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami.

- *W latach 2018 - 2021 nieprawidłowo prowadzono ewidencję nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, o której mowa w przepisach art. 23 ust. 1 pkt 1 i pkt 1b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 121 z późn. zm.). Powyższe polegało na tym, że:*
    - *w ewidencji prowadzonej w latach 2018 – 2019 dla nieruchomości wchodzących do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa (tj. stanowiących własność Skarbu Państwa nie oddanych w użytkowanie wieczyste/trwały zarząd) nie ujęto danych dotyczących:*
      - *przeznaczenia nieruchomości w planie miejscowym, a w przypadku braku planu - w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, co było wymagane stosownie do art. 23 ust. 1c pkt 4 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami,*
      - *informacji o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości, co było wymagane stosownie do art. 23 ust. 1c pkt 6 ww. ustawy,*
      - *informacji o toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych, co było wymagane stosownie do art. 23 ust. 1c pkt 7 ww. ustawy.*
  - Powyższą ewidencję w 2020 r. uzupełniono o dane w zakresie wymaganym w art. 23 ust. 1c pkt 6 i pkt 7, natomiast w dalszym ciągu nie ujęto danych dotyczących przeznaczenia nieruchomości w planie miejscowym, a w przypadku braku planu - w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.*
    - *w ewidencji prowadzonej w latach 2018 – 2019 dla nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w trwały zarząd nie ujęto:*
      - *ww. informacji określonych w art. 23 ust. 1c pkt 4, pkt 6 i pkt 7 ustawy*
      - *daty ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu trwałego zarządu, co było wymagane stosownie do art. 23 ust. 1c pkt 5 ww. ustawy.*
  - Powyższą ewidencję w 2020 r. uzupełniono o wszystkie wymagane dane.*
    - *w ewidencji prowadzonej w latach 2018 - 2021 dla nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste nie ujęto następujących danych:*
      - *przeznaczenia nieruchomości w planie miejscowym, a w przypadku braku planu - w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,*
      - *informacji o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości,*
      - *informacji o toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych.*
- Stosownie do art. 23 ust.1 pkt 1 i pkt 1b ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami zasobem nieruchomości Skarbu Państwa gospodarują starostowie, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, a w szczególności ewidencjonują nieruchomości zgodnie z katastrzem nieruchomości. Obowiązek ewidencjonowania dotyczy również nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste. Zgodnie natomiast z art. 23 ust. 1c pkt 4, pkt 5 i pkt 7 ww. ustawy ewidencjonowanie nieruchomości obejmuje w szczególności przeznaczenie nieruchomości w planie miejscowym, a w przypadku braku planu - w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, informacje o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości, informacje o toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych.*

Zadania związane z gospodarką nieruchomościami Skarbu Państwa, w tym ewidencjonowanie nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste należały do pracowników Wydziału Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 2

Uzupełnić ewidencje nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste o: przeznaczenie nieruchomości w planie miejscowym, a w przypadku braku planu - w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, informacje o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości, informacje o toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych, stosownie do art. 23 ust.1c pkt 4, pkt 6 i pkt 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 z późn. zm.) oraz uzupełnić ewidencję zasobu nieruchomości Skarbu Państwa o przeznaczenie nieruchomości w planie miejscowym, a w przypadku braku planu - w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, stosownie do ww. art. 23 ust.1c pkt 4, mając na uwadze art. 23 ust. 1 pkt i pkt 1b powyższej ustawy o gospodarce nieruchomościami.

- *W 2019 r. przeprowadzono przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej, oznaczonej jako działka nr 2429/2 o powierzchni 0,0120 ha położonej w Zawierciu – Bzowie, w którym:*

- *wysokość postąpienia ceny wywoławczej ustalono z naruszeniem § 14 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1490). Zgodnie z tym przepisem o wysokości postąpienia decydują uczestnicy przetargu, z tym że postąpienie nie może wynosić mniej niż 1% ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych.*

Cena wywoławcza tej nieruchomości wynosiła 4.500,00 zł, zatem minimalna wysokość postąpienia, z zachowaniem powyżej wskazanych zasad zaokrąglenia mogła wynosić 50,00 zł, natomiast postąpienie ustalono na kwotę 45,00 zł.

- *w informacji o wyniku przetargu, o której mowa w § 12 ust. 1 ww. rozporządzenia błędnie wskazano informacje wymagane stosownie do pkt 3 i pkt 4 ww. przepisu tj.:*

- *ilość osób dopuszczonych do przetargu: wskazano, że do przetargu dopuszczono 2 osoby, podczas gdy z protokołu z przetargu wynika, że do przetargu dopuszczona została jedna osoba,*

- *cenę osiągniętą w przetargu: wskazano, że w przetargu osiągnięto cenę w wysokości 4.950,00 zł netto, podczas gdy z protokołu z przetargu wynika, że osiągnięto cenę w wysokości 4.545,00 zł netto.*

Powyższy przetarg przeprowadziła Komisja przetargowa powołana zarządzeniem Nr 110/18 Starosty Zawierciańskiego z dnia 11 grudnia 2018 r. Zadania związane z przygotowaniem dokumentacji sprzedaży nieruchomości Skarbu Państwa należały do pracowników Wydziału Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 3

Zapewnić prawidłowe ustalanie postąpienia ceny wywoławczej nieruchomości sprzedawanych w trybie przetargu ustnego nieograniczonego, stosownie do § 14 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r. poz. 1490 z późn. zm.).

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Gospodarki Nieruchomościami w zakresie prawidłowego sporządzania informacji o wyniku przetargu, stosownie § 12 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1490 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305).

- *W wykazach nieruchomości Skarbu Państwa przeznaczonych do oddania w najem nie wskazano informacji o wysokości opłaty z tytułu czynszu najmu, czym naruszono art. 35 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanym przepisem w wykazie określa się odpowiednio: wysokość opłat z tytułu użytkowania najmu lub dzierżawy.*

Powyższe stwierdzono w przypadku:

- *wykazu o przeznaczeniu do oddania w najem dwóch lokali użytkowych w budynku przy ul. Mrzygłodzkiej w Zawierciu, podanego publicznej wiadomości w dniu 7 lutego 2019 r.,*
- *wykazu o przeznaczeniu do oddania w najem lokalu mieszkalnego w budynku usługowo – mieszkalnym położonym w Kidowie, gmina Pilica, podanego do publicznej wiadomości w dniu 27 sierpnia 2018 r.*

W powyższych wykazach jako informacje o wysokości opłaty wskazano tylko, że czynsz będzie ustalony w umowie w wysokości ustalonej na podstawie zarządzenia Nr 73/17 Starosty Zawierciańskiego z dnia 7 września 2017 r. w sprawie ustalenia minimalnych stawek czynszu dzierżawnego lub najmu za nieruchomości będące własnością Skarbu Państwa.

Zadania związane z przygotowaniem dokumentacji do oddania w najem nieruchomości Skarbu Państwa należały do pracowników Wydziału Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Gospodarki Nieruchomościami w zakresie prawidłowego sporządzania wykazów nieruchomości Skarbu Państwa przeznaczonych do oddania w najem, stosownie do art. 35 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305).

- W latach 2019 - 2020 nieprawidłowo sporządzono deklaracje na podatek od nieruchomości na rok 2019 i na rok 2020 w zakresie opodatkowania nieruchomości Skarbu Państwa, poprzez brak wykazania w ww. deklaracjach wszystkich nieruchomości, w tym korzystających z ustawowych zwolnień z podatku od nieruchomości, wchodzących do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, które nie zostały zagospodarowane (nie znajdowały się w posiadaniu innych osób/podmiotów).

Powyższym naruszono art. 2 ust. 1 pkt 1 i art. 3 ust.1 pkt 1 w związku z pkt 4 oraz art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1445 z późn. zm.). Stosownie do wskazanych przepisów, opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają grunty. Podatnikami podatku od nieruchomości są osoby prawne będące właścicielami nieruchomości lub obiektów budowlanych (z zastrzeżeniem, że w przypadku nieruchomości Skarbu Państwa, podatnikiem jest posiadacz tych nieruchomości jeśli posiadanie wynika z umowy zawartej z właścicielem nieruchomości bądź jest bez tytułu prawnego). Osoby prawne są obowiązane składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru. Obowiązek składania deklaracji na podatek od nieruchomości dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień na mocy przepisów niniejszej ustawy.

Organem reprezentującym Skarb Państwa w sprawach gospodarowania nieruchomościami w myśl art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 121 z późn. zm.), jest starosta wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej.

W ww. deklaracjach nie ujęto następujących nieruchomości:

- położonych na terenie Gminy Żarnowiec, obręb Żarnowiec oznaczonych jako działki nr: 2941/1, 2941/4, 2941/7, 2941/12, 2941/14, 2941/17 o łącznej powierzchni 0,0977 ha,
- położonych na terenie Gminy Kroczyce: obręb Przyłubsko, oznaczone jako działki nr: 26/5 o pow. 0,0895 ha i 26/6 o pow. 0,1004 ha,
- położonych na terenie Gminy Włodowice, obręb Włodowice oznaczone jako działki nr: 968/1 o pow. 0,9508 ha i nr 8178/1 o pow. 1,6568 ha
- położonej na terenie Gminy Pilica, obręb Pilica oznaczona jako działka nr 2009 o pow. 0,0503 ha.

Powyższe nieruchomości ujęte były w ewidencji nieruchomości Skarbu Państwa o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami prowadzonej dla nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, które nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste bądź trwały zarząd i jednocześnie nie były przedmiotem umów cywilno-prawnych.

Z wyjaśnień pracowników Wydziału Gospodarki Nieruchomościami wynikało, że ww. nieruchomości położone na terenach Gmin Żarnowiec i Kroczyce nie zostały wykazane w deklaracjach gdyż mimo iż formalnie zostały nabyte do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa to w dalszym ciągu trwa proces regulacji ich stanu prawnego, nieruchomości na terenie Gminy Włodowice są wpisane do rejestru zabytków i korzystały z ustawowego zwolnienia z podatku od nieruchomości, natomiast nieruchomość położona na terenie Gminy Pilica nie została wykazana w deklaracji gdyż jest zajęta na mogiłę wojenną (w wyjaśnieniach nie wskazano czy nieruchomość ta podlega ustawowemu zwolnieniu z podatku od nieruchomości oraz przesłanek do takiego zwolnienia takich jak

np. wpis do rejestru zabytku). W wyjaśnieniach wskazano, że zostaną przeanalizowane dane dotyczące nieruchomości Skarbu Państwa i zostaną odpowiednio skorygowane deklaracje podatkowe.

Ponadto za lata 2019-2020 sporządzono deklaracje na podatek rolny w zakresie nieruchomości Skarbu Państwa, które zostały złożone do właściwych urzędów gmin na terenie których nieruchomości się znajdowały. Zgodnie z art. 3a ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1892 z późn. zm.) obowiązek podatkowy w zakresie podatku rolnego nie dotyczy Skarbu Państwa, zatem w okresie objętym kontrolą nie istniał ustawowy obowiązek składania deklaracji na podatek rolny od gruntów podlegających temu podatkowi, natomiast zweryfikowanie prawidłowości złożenia takich deklaracji podatkowych należało do organu podatkowego (właściwych urzędów gmin na terenie których położone były użytki rolne).

Sporządzanie deklaracji podatkowych w zakresie nieruchomości Skarbu Państwa należało do zadań pracowników Wydziału Gospodarki Nieruchomościami.

Deklaracje na podatek od nieruchomości oraz na podatek rolny na rok 2019 i na rok 2020 podpisał p. Gabriel Dors – Starosta Zawierciański.

Wniosek nr 6

Porównać nieruchomości wykazane w deklaracjach na podatek od nieruchomości na lata 2019 - 2021 z nieruchomościami należącymi do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa podlegającymi obowiązkowi podatkowemu na mocy ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), a następnie odpowiednio skorygować deklaracje podatkowe na podatek od nieruchomości, poprzez wykazanie w tych deklaracjach wszystkich nieruchomości, które nie znajdują się w posiadaniu innych osób lub podmiotów, w tym również nieruchomości korzystających z ustawowych zwolnień z tego podatku, mając na uwadze art. 2 ust. 1 pkt 1 i art. 3 ust. 1 pkt 1 w związku z pkt 4 oraz art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ww. ustawy.

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Gospodarki Nieruchomościami w zakresie sporządzania deklaracji na podatek od nieruchomości dla nieruchomości Skarbu Państwa nieudostępionych z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 1 i art. 3 ust. 1 pkt 1 w związku z pkt 4 oraz art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1170 z późn. zm.), mając na uwadze art. 11 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r., poz. 1990 z późn. zm.) oraz art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305).

W zakresie gospodarowania nieruchomościami Powiatu Zawierciańskiego:

- *W latach 2017 - 2021 zaniechano opracowania planu wykorzystania powiatowego zasobu nieruchomości, o którym mowa w 25 ust. 2 i ust. 2a w związku z art. 25b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r. poz. 2147 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami, gospodarowanie powiatowym zasobem*

nieruchomości przez zarząd powiatu polega w szczególności na sporządzaniu planów wykorzystania zasobu.

Zadania związane z przygotowaniem projektu uchwał Zarządu Powiatu Zawierciańskiego z zakresu gospodarki nieruchomościami należały do zadań pracowników Wydziału Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału Gospodarki Nieruchomościami.

Odpowiedzialność za gospodarowanie powiatowym zasobem nieruchomości zgodnie z treścią art. 25b ustawy o gospodarce nieruchomościami, był Zarząd Powiatu Zawierciańskiego.

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Powiatu Zawierciańskiego na lata 2021-2023 został sporządzony w trakcie kontroli i przyjęty na podstawie uchwały nr 162/998/21 Zarządu Powiatu Zawierciańskiego z dnia 2 marca 2021 r.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Gospodarki Nieruchomościami w zakresie sporządzania planów wykorzystania powiatowego zasobu nieruchomości, stosownie do art. 25 ust. 2 i ust. 2a w związku z art. 25b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305).

W zakresie wydatków z tytułu diet radnych:

- W latach 2018 – 2019 nieprawidłowo ustalono i wypłacono diety radnym Rady Powiatu Zawierciańskiego, niezgodnie z ówczesnie obowiązującymi postanowieniami uchwał Rady Powiatu Zawierciańskiego. Naruszono tym art. 21 ust. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2018 r., poz. 995 z późn. zm.) zgodnie z którym, na zasadach ustalonych przez radę powiatu, radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych. Powyższe polegało na:
  - wypłaceniu radnym kadencji 2014 – 2018 w miesiącu listopadzie 2018 r. miesięcznej diety naliczonej proporcjonalnie w stosunku do ilości dni pozostałych do upływu kadencji (tj. pomniejszonej o ilość dni listopada po upływie kadencji – kadencja Rady upłynęła w dniu 16 listopada 2018 r.),
  - wypłaceniu radnym kadencji 2018 – 2023 diety naliczonej proporcjonalnie do ilości dni sprawowania mandatu w miesiącu listopadzie w nowej kadencji (kadencja tych radnych rozpoczęła się w dniu 4 listopada 2018 r., natomiast złożyli oni ślubowanie w dniu 22 listopada 2018 r.).
- Łącznie zaniżono diety radnych za miesiąc listopad 2018 r. o kwotę 44.174,67 zł.
- wypłaceniu w styczniu 2019 r. radnym pełniącym funkcje Przewodniczących i Wiceprzewodniczących Komisji stałych Rady Powiatu Zawierciańskiego diety za miesiąc grudzień 2018 r. przysługującej im z racji pełnionych w Radzie funkcji, naliczonej proporcjonalnie w stosunku do ilości dni sprawowania tych funkcji w tym miesiącu. Rada Powiatu dokonała wyboru Przewodniczących i Wiceprzewodniczących komisji stałych na sesji w dniu 13 grudnia 2018 r., i procentowo o wartość 12/31 przysługującej im pełnej diety została pomniejszona dieta ww. radnych.

Łącznie zaniżono diety 10 radnych będących Przewodniczącymi i Wiceprzewodniczącymi Komisji stałych Rady za miesiąc grudzień 2018 r. o kwotę 772,00 zł.

Powyższe było niezgodne z postanowieniami uchwał Rady Powiatu Zawierciańskiego:

- nr III/20/14 z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia wysokości diet dla radnych Powiatu Zawierciańskiego w kadencji 2014 – 2018,*
- nr II/18/18 z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie ustalenia wysokości diet i należności z tytułu podróży służbowych dla radnych powiatu zawierciańskiego.*

W ww. uchwałach ustalono, iż radny z tytułu wykonywania mandatu otrzymuje dietę miesięczną w wysokości:

- Przewodniczący Rady Powiatu – 2.400,00 zł miesięcznie,*
- Wiceprzewodniczący Rady Powiatu – 1.650,00 zł miesięcznie,*
- Członek Zarządu nie pozostający w stosunku pracy z powiatem – 1.650,00 zł miesięcznie,*
- Przewodniczący stałej Komisji Rady Powiatu – 1.450,00 zł miesięcznie,*
- Wiceprzewodniczący stałej Komisji Rady Powiatu – 1.300,00 zł miesięcznie,*
- Radny nie wymieniony powyżej – 1.200,00 zł miesięcznie.*

W treści uchwał przewidziano możliwość obniżenia diety radnego za nieobecność radnego na posiedzeniu Komisji, posiedzeniu Zarządu i sesji Rady Powiatu. Zapisano także, że w razie zbiegu prawa do diety z tytułu sprawowania w Radzie powyżej wymienionych funkcji, radnemu przysługuje jedna zryczałtowana dieta wskazana przez niego. Nie przewidziano innej możliwości obniżenia diety radnego.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracownika, dieta została pomniejszona i wypłacona proporcjonalnie do okresu sprawowania mandatu radnego, a zastosowanie zasady proporcjonalności przy ustalaniu wysokości diet za miesiąc grudzień 2018 r. dla radnych pełniących funkcje Przewodniczących Komisji stałych miało na celu precyzyjne ustalenie wyższej diety za okres, w którym zakres obowiązków radnych, którzy objęli funkcje Przewodniczących stałych Komisji, rzeczywiście uległ zwiększeniu, zgodnie z postanowieniami Rady.

Listy płac diet radnych kadencji 2014 - 2018 za miesiąc listopad 2018 r. została sporządzona i zatwierdzona do wypłaty dnia 3 grudnia 2018 r., zaś kadencji 2018 – 2023 w dniu 28 grudnia 2018 r. Lista płac za grudzień 2018 r. została sporządzona i zatwierdzona do wypłaty dnia 3 stycznia 2019 r.

Osobami odpowiedzialnymi za naliczenie diet w pomniejszonej wysokości był Podinspektor w Wydziale Księgowości Budżetowej oraz Naczelnik Biura Rady Powiatu. Kontroli list płac dokonał były Główny Księgowy Starostwa, a zatwierdzenia list płac do wypłaty dokonał p. Gabriel Dors – Starosta Powiatu Zawierciańskiego.

Wniosek nr 9

Dokonać ponownego obliczenia diet za miesiąc listopad 2018 r. radnym kadencji 2014 – 2018 oraz kadencji 2018 - 2023, a także za miesiąc grudzień 2018 r. radnym pełniącym funkcje Przewodniczących i Wiceprzewodniczących komisji stałych Rady Powiatu Zawierciańskiego, a następnie dokonać stosownych rozliczeń z radnymi Powiatu Zawierciańskiego uwzględniając zasady ustalone w uchwale Rady Powiatu nr III/20/14 z dnia 30 grudnia 2014, mając na uwadze art. 21 ust. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 920).

W zakresie wynagrodzeń:

- *W latach 2016-2018 zaniechano udzielenia zaległego urlopu wypoczynkowego za lata 2015-2017 p. Krzysztofowi Wronie – byłemu Staroście Zawierciańskiemu, w terminie do 30 września roku następnego. Powyższe było wymagane przepisem art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 1666 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem, urlopu niewykorzystanego w terminie ustalonym zgodnie z art. 163 tej ustawy, należy pracownikowi udzielić najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego. Ponadto, w myśl art. 152 Kodeksu pracy, pracownikowi przysługuje prawo do corocznego, nieprzerwanego, płatnego urlopu wypoczynkowego, którego pracownik nie może się zrzec.*

Ilość niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego wynosiła:

- *na dzień 30 września 2016 r. - 12 dni za rok 2015,*
- *na dzień 30 września 2017 r. - 27 dni, w tym 26 dni za rok 2016 oraz 1 dzień za rok 2015,*
- *na dzień 30 września 2018 r. - 19 dni za 2017 r.*

W 2018 r. w związku z upływem kadencji Starosty Zawierciańskiego wypłacono w dniu 26 listopada 2018 r. ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlopu wypoczynkowy za lata 2017 - 2018, w tym ekwiwalent za niewykorzystane 19 dni zaległego urlopu wypoczynkowego z 2017 r. wynosił 9 941,88 zł brutto.

Ponadto w latach 2016 - 2018 nie udzielono w wymaganym ww. przepisami terminie zaległego urlopu wypoczynkowego dwojgu byłym etatowym członkom Zarządu Powiatu. Pracownicy ci byli sukcesywnie informowani na piśmie o ilości zaległego urlopu oraz o konieczności jego wykorzystania do dnia 30 września każdego roku. Powyższe dotyczyło:

- *p. Marii Milejskiej – której nie udzielono zaległego urlopu wypoczynkowego: na dzień 30 września 2016 r. – 20 dni za rok 2015; na dzień 30 września 2017 r. - 25 dni za rok 2016; na dzień 30 września 2018 r. - 26 dni za rok 2017 i 5 dni za rok 2016.*

W związku z upływem kadencji, w dniu 26 listopada 2018 r. pracownikowi wypłacono ekwiwalent za niewykorzystany urlopu wypoczynkowy, w tym za rok 2017 w wys. 9.134,16 zł brutto.

- *p. Cezarego Barczyk – któremu nie udzielono zaległego urlopu wypoczynkowego: na dzień: na dzień 30 września 2016 r. – 14 dni za rok 2015; na dzień 30 września 2017 r. - 26 dni za rok 2016 i 1 dzień za rok 2015; na dzień 30 września 2018 r. - 26 dni za rok 2017 i 13 dni i 7 h za rok 2016.*

W związku z upływem kadencji, w dniu 26 listopada 2018 r. pracownikowi wypłacono ekwiwalent za niewykorzystany urlopu wypoczynkowy, w tym za rok 2016 w wysokości 4.247,83 zł, za rok 2017 w wysokości 11.184,16 zł brutto.

Czynności z zakresu prawa pracy wobec pracowników Starostwa Powiatowego w Zawierciu wykonywał w latach 2017 - listopad 2018 p. Krzysztof Wrona – były Starosta Powiatu Zawierciańskiego, natomiast czynności z zakresu prawa pracy wobec Starosty wykonywali: w okresie 1 stycznia - 12 lipca 2017 r. p. Agata Jarza – Korpyś – była Sekretarz Powiatu, w okresie 12 lipca 2017 - 22 listopada 2018 r. – p. Cezary Barczyk – były Członek Zarządu Powiatu Zawierciańskiego.

Prowadzenie spraw kadrowych pracowników należało do obowiązków Inspektorów Samodzielnego Referatu ds. Pracowniczych. Nadzór w powyższym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 10

Zapewnić prawidłowe udzielanie urlopów wypoczynkowych pracownikom Starostwa Powiatowego w Zawierciu zgodnie z art. 152, 163 i 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1320 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnieść do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Elektronicznie podpisany przez Krzysztof Aleksander Róg

Krzysztof Róg